

ZBER PAPIERA

PAPIER JE CENNÁ SUROVINA. NAŠE DETI TO VEDIA.
KAŽDOROČNE NAZBIERAME TONY PAPIERA.
CHCETE SA ZBAVIŤ STARÉHO PAPIERA A ZÁROVEŇ NÁM
POMÔČŤ? CHCETE SA AJ VY ZAPOJIŤ DO NAŠEJ ŠKOLSKÉJ
AKCIE ZACHRÁŇ ASPOŇ JEDEN STROM?

**OD 1. OKTÓBRA 2003 BUDE
NA ŠKOLSKOM DVORE ZŠ KONTAJNER
NA PAPIER.**

**MÔŽETE PRINIEST NETRIEDENÝ POVIAZANÝ PAPI
DO ŠKOLY V ČASE:
7,00 – 8,00 13,00 – 17,00
PODĽA DOHODY AJ INOKEDY.**

**ALEBO SA MÔŽETE DOHODNÚŤ S NAŠIMI ŽIAKMI, ABY SI
PRIŠLI PAPIER ZOBRÁŤ K VÁM.**

Jazykové okienko: Bančan, bančiansky...

Nie, nebojte sa, vážení naši čitatelia. Táto
rubrika nebude stála. Máme množstvo príručiek,
po ktorých môžeme siahnuť, ak v niečom nie sme
si istí.

Naše jazykové okienko reaguje na **Vaše
pripomienky k Bančianskej – bud' fť!**

- Kde to zobrali? Čo sme my Banča? – takéto
a podobné otázky a nahnevané výroky zaznievajú
z mnohých úst našich občanov.

Je to tak, že nie vždy vžitá a tradičná podoba
mena je aj spisovná. Tak je to aj s menami
odvodenými od názvu obce.

Pravidlá slovenského pravopisu rok vydania
2000 str. 524 uvádzajú: **Banka – Banky,
Bančan – Bančania, Bančianka – Bančianky;
bančiansky** - ako spisovné podoby mien
obyvateľov obce a odvodeného prídavného mena.

V bežnej reči môžeme používať aj nespisovné
podoby, ale vo verejnom styku a úradne musíme
používať spisovné pomenovania.

K článku TS na Hlavine z minulého čísla sa dodatočne
ospravedlňujeme za tlačiarenského škriatka, ktorý
spôsobil, že na konci vypadol autor menovaného článku,
ktorým bol poslanec Jozef Moravčík. Ďakujeme.
Redakcia

Hlásnik obce Banka – mesačník vydáva Kultúrna komisia pri Obecnom úrade Banka.
Redakčná rada: Ján Benka, Mgr. Helena Hrdinová, Mgr. Terézia Janečková, Mgr. Sylvia
Molnárová a Dušan Slovák.

POZVÁNKA

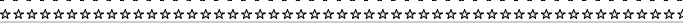
Liga proti reumatizmu na Slovensku si Vás dovoľuje srdečne pozvať
na benefičné predstavenie – **komédiu**

HOSTINEC GRAND,

ktoré sa uskutoční dňa **10.októbra 2003 o 19. hod**
v Dome umenia Piešťany

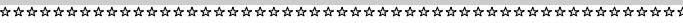
pri príležitosti Svetového dňa reumatizmu

Predstavenie odohrá Radošinský ochotnícky divadelný súbor
HLAVINA. Výťažok z predaja vstupeniek sa poukáže na účet Ligy
proti reumatizmu. Vstupenky si môžete zakúpiť v pokladni Dome
umenia, po-pi: 14⁰⁰-17⁰⁰ a hodinu pred predstavením.
Tel: 033/7625273 cena 100.- Sk

VÝZNAMNÉ VÝROČIA

1. 9. 1748	zomrel v Banskej Bystrici Samuel Hruškovič,
slovenský básnik a prekladateľ - 255. výročie
4. 9. 1843	narodil sa v Liptovskom Mikuláši Ján Levoslav
Bella, slovenský hudobný skladateľ - 160. výročie
9. 9. 1828	narodil sa Lev Nikolajevič Tolstoj, jeden z
najväčších ruských a svetových humanistických
spisovateľov a mysliteľov - 175. výročie
17. 9. 1873	narodil sa Max Švabinský, veľký český maliar a
grafik - 130. výročie

Z vašich ohlasov

*Va Vašom Hlásniku Ste dodnes nepísali nič o práci
poslancov. Ani v rubrike Obecný úrad informuje, som sa nič
nedočítal... Zaujímalo by ma, v akej oblasti sa ten ktorý
poslanec angažuje, a čo pre obec dobrého vykonal. Napíšte,
koľko ich je, a čo majú na starosti, nech viem, koho mám
nabudúce voliť...*

Váš čitateľ

Redakcia: reagujeme na tento ohlas, ktorý nás podnietil
vytvoriť rubriku o práci poslancov. Od budúceho čísla
chceme predstavovať jednotlivých poslancov a ich činnosť
v obecnom zastupiteľstve za obdobie jedného roka od volieb.
Sme radi, že nám čitatelia začínajú písať svoje návrhy
k obsahu Hlásnika. Aj my máme záujem ho zlepšovať.

ZÁHRADKÁR V OKTÓBRI

- Vysádzame ovocné stromy a kry.
- Odrežeme a ošetríme poškodené a nalomené konáre
stromov.
- Zo stromov kôstkovín odstránime zaschnuté moniliové
plody.
- Pohrabeme opadané listie a skompostujeme ho.
- Vysádzame ozimný cesnak. Nezabudnúť ho namoriť.
- Vysádzame veľkú sadzačku na dopestovanie jarnej
lahôdkovej cibulky.
- Vysádzame ruže a okrasné dreviny s opadavým lístím.
- Zazimujeme hľuznaté rastliny /georgíny
- Zazimujeme rastliny pestované v nádobách.
- Pri opade listov ošetrujeme broskyne proti kučeravosti
listov med'natými prípravkami.

ROČNÍK I.

ČÍSLO 8

SEPTEMBER 2003

Vážení spoluobčania, dovoľte, aby som sa Vám s odstupom času
opäť prihovril prostredníctvom obecného Hlásnika.
V tomto čísle už vychádza 7. časť Vašej obľúbenej rubriky z histórie
obce. Ak ju pozorne čítate, iste ste postrehli, že práve v tomto roku
uplynie 740 rokov, čo sa v zachovalých listinách prvýkrát spomína
existencia našej obce.

Hoci prvá písomná zmienka o obci Banka pochádza z roku
1263, história obce je omnoho staršia. Staršiu prítomnosť človeka tu
potvrdzujú početné
archeologické nálezy. Do
týchto čias však nesiaha
poznatie písma, ústne
podanie ani ľudská pamäť .

Naši predkovia počas uplynulých stáročí budovali svoje
príbytky, obrábali polia, čelili následkom živelných pohrôm, epidémií a
svojvôli dobyvateľov. Vždy však dokázali v sebe vzkriesiť lásku k
životu a k domovu. Žiaľ, iba málo udalostí minulých storočí sa
podarilo doteraz preskúmať. S istotou však môžeme potvrdiť, že naša
obec v minulosti patrila k významným osídleniam na ľavom brehu
Váhu. Obyvatelia obce žili v biednom a chudobnom kraji, neboli
obdarení bohatstvom. Všetko ,čo mali, pochádzalo z potu tváre otcov,
dedov , pradedov a z tvrdej práce pri obrábaní úzkych polí nad dedinou.
Boli to však statoční a nábožní ľudia a takými /dúfam/ zostali aj ich
potomkovia.

A hoci má naša obec bohatú históriu, nie je v povedomí ľudí
širšieho regiónu osobitne známa. Práve 740. výročie prvej písomnej
zmienky o obci si preto zaslúži z pohľadu nás všetkých a hlavne
obecného zastupiteľstva, dôstojné pripomenutie a oslavu, ako i
zviditeľnenie obce v regióne. Uvedomili sme si, ako veľmi nám chýba
knížná publikácia o našej obci, ktorá by občanom i návštevníkom
sprostredkovala ucelenú históriu obce, pohľad na prírodu v jej okolí a

na život ľudí v minulosti a v súčasnosti. Preto obecné zastupiteľstvo, na
návrh starostu obce, odsúhlasilo vydanie takejto monografie o obci
Banka. Na publikácii už začali pracovať PhDr. Vladimír Krúpa-riadiateľ
Balneologického múzea v Piešťanoch, Marián Klčo a Ing. Alexander
Murín . Uzrieť svetlo sveta by mala na budúci rok.

Na základe týchto skutočností ako i pre krátkosť času obecné
zastupiteľstvo rozhodlo, že dôstojné oslavy výročia prvej písomnej
zmienky o obci sa uskutočnia na budúci rok spolu s krstom tejto
monografie. Chceme ,aby
sa na týchto oslavách
zúčastnilo čo najviac
občanov, a tiež, aby
prispeli k ich dôstojnému

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

priebehu. V rámci osláv uskutočníme i výstavu zo života obce v
minulosti a v súčasnosti. Výstava by mala priblížiť, ako sa žilo a
pracovalo na našej dedine v minulosti počas jednotlivých ročných
období, zvyky a tradície, históriu odievania- kroje, oblasť školstva,
športu, dobrovoľných organizácií a významné osobnosti obce. Prosím
preto občanov o poskytnutie starých a zaujímavých fotografií,
obrázkov, dokumentov a iných zaujímavostí z histórie obce. Materiály
treba odovzdať členom redakčnej rady až do konca roka 2003. Tieto
budú vrátené pôvodným majiteľom po skončení výstavy. Mnohé iste
pomôžu aj autorom chystanej publikácie.

Vážení spoluobčania, viem, že máte svoje problémy. Mnohé
poznám a prežívam ich s Vami, ako človek i ako predstaviteľ obce.
Dúfam, že sa nám mnohé z nich podarí spoločnými silami vyriešiť a
všetci, ktorí ste hrdí na svoju obec, poskytnete organizátorom
historické materiály. Uvitame akúkoľvek pomoc a tvorivý nápad.

O to radostnejšie budeme všetci spolu prežívať budúročné
sviatočné chvíle pri oslavách 740. výročia našej obce.

Ing. Jaroslav Janeček

Naši prváčikovia v školskom roku 2003/2004

Na fotografii: triedna učiteľka
Mgr. K. Michnová, prváčikovia
K. Jankech, M. Gotthard, D.
Tatranský, J. Radovský, P.
Klampár, J. Vlnka, D. Pavlovič,
M. Salva, M. Červeňanský, L.
Biháryová, R. Ludwigová, D.
Bohušová, D. Albertová, K.
Betáková, K. Tóthová.

Dnes v čísle:

Obecný úrad informuje

Z histórie obce

Pozvánky na akcie

Rady záhradkárom

Obecný úrad informuje

Dňa 04.09.2003 o 18.00 hod. sa konalo 7. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Banka, ktoré prerokovalo nasledovné :

- čerpanie rozpočtu v prvom polroku 2003,
- správu hlavného kontrolóra obce k plneniu rozpočtu,
- na základe predložených a prerokovaných správ prijalo uznesenie zintenzívniť úsilie pri usporiadaní finančných vzťahov (zmluvy, nedoplatky) medzi obcou fyzickými a právnickými osobami užívajúcimi obecný majetok ako i niektorými daňovými poplatníkmi,
- záverečnú správu Dočasnej kontrolnej komisie pre kontrolu financií, inventára obce, zmlúv a obecného majetku,
- žiadosti o odpredaj obecných pozemkov,
- Obecné zastupiteľstvo odsúhlasilo výstavbu nájomných bytov v obci Banka a poverilo starostu prípravou potrebnej dokumentácie,

Obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie :

- informáciu o stave v akom je spor obce Banka s nájomcom kúpaliska Sĺňava II,
- informáciu o súdnom spore Ing.Samek proti obci Banka o zaplatenie čiastky 234.000,- Sk,
- informáciu o zapojení obce do programu Obnovy dediny, z ktorého sme obdržali dotáciu vo výške 120.000,- Sk na dopracovanie Územného plánu rozvoja obce,
- informáciu o obdržanej dotácii z Ministerstva školstva vo výške 1.000.000,- Sk na výmenu okien a rekonštrukciu strechy Základnej školy,
- informáciu o vzájomných finančných požiadavkách obce Banka a firmy Gaspower Vibresso, s.r.o. Nitra,

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo ponuky AABP ateliéru Ing.arch.Perneckého a DREMOS, s.r.o. Ing.arch. Pavla Hollého na dopracovanie ÚP obce,

Obecné zastupiteľstvo odporučilo ponuku firmy Dremos, s.r.o. doplniť o preferencie, prejednať ponuky v stavebnej komisii a o spracovateľovi rozhodnúť do 14 dní na mimoriadnom zasadnutí OZ.

OZ na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 18. 9. 2003 vybralo pre dokončenie územného plánu obce BANKA ateliér Ing. arch. B. Perneckého z Piešťan.

Obecný úrad ďakuje :- pánovi Rudolfovi Vlnkovi za sponzorské zakúpenie benzínovej kosačky pre materskú škôlku.
- pánovi Slámovi za darovanie 1m³ dosák, použitých pri oprave budovy na futbalovom štadióne.

VYDARENÁ BUĎ FIT

Chvilé oddychu v cieľi ...

Najstarší a najmladší účastník ...

prírody, nadýchali sa čerstvého vzduchu a prežili príjemné chvíle pri táboráku na Ahoji. Ostáva nám len dúfať, že 2. ročníka turistického pochodu sa zúčastní viac občanov z našej obce, ktorí chcú iste aspoň raz do roka urobiť niečo pre svoje zdravie. Len tak dosiahneme, že tento pochod sa stane obecnou tradíciou.

-ja-

7. časť – Banka v 14. a 15. storočí

V roku 1348 uhorský kráľ Ľudovít I. daroval Tematínske panstvo (jeho súčasťou bola aj Banka) a o rok neskôr i Hlohovecké panstvo zemepánovi Mikulášovi Kontovi a jeho bratom z významného rodu grófov z Ujlaku. Grófi z Ujlaku tieto panstvá vlastnili až do roku 1524.

Z roku 1395 pochádza písomný doklad o vymedzení hraníc chotárov Banky, Moravian a osady Hoste, v ktorom sa spomínajú **úvozové cesty vedúce z Banky**. Jedna zo stredovekých ciest z Moravy do Ponitria viedla cez Vrbové, Banku a úvozovou cestou smerom na Havran. Most cez Váh vtedy ešte nebol a kto nemohol cez rieku prebrodiť, mohol sa previezť kompou. Krajinský sudca Matúš Palóc v roku 1429 potvrdil mýto grófov z Ujlaku, ktoré sa vyberalo na brode pri Piešťanoch. V Banke sa dodnes zachovala aj stará úvozová cesta cez Bančiansky víšok do Ratnoviec.

V 15.storočí sa Banka uvádza ešte pod názvom Bana. Z roku 1406 pochádza písomný doklad o tom, že majetok Ratnoviec ležal pri veľkej ceste, ktorá viedla z Hlohovca do Bane.

Z konca 14.storočia pochádza záznam z vizitácie ostrihomského arcibiskupa Jána Kanizsaya. V ňom je uvedené, že v Banke v tom období bol **kostol s farou**. Kostol s patrocíniom sv. Martina bol

postavený v ranogotickom slohu pravdepodobne už v 13.storočí. Rímskokatolícka fara s kostolom sv. Martina v Banke sa spomína aj v písomnostiach z 15.storočia.

O tunajších kúpeľoch písomné doklady z tohto obdobia nie sú. Kúpeľné zariadenia tu ešte neboli. Účinky termálnej vody a liečivého bahna však využívali chorí z blízkeho i ďalekého

DEJINY BANKY OD NAJSTARŠÍCH ČIAS PO SÚČASNOSŤ

okolía. Kúpali sa v jamách vyhĺbených v rieke, alebo na jej brehoch. Kúpeľní hostia bývali a stravovali sa u sedliakov v Banke, Piešťanoch alebo blízkyh dedinách. Liečili sa bez lekárskeho dohľadu a preto niektorým sa zdravotný stav zlepšil, iným sa však zhoršil. V roku 1421 vyskúšal účinky liečivej vody aj uhorský kráľ Žigmund Luxemburský.

Tunajšie obyvateľstvo utrpelo veľa škôd počas **husitských vpádov** do Uhorska. Proti husitom bojoval aj zemepán Tematínskeho a Hlohoveckého panstva Mikuláš Ujlaky. V roku 1431 vtrhl na

západné Slovensko dve husitské vojská. Táborské vojsko pod vedením Prokopa Holého pri návrate do Čiech prešlo cez Váh mostom pri Hlohovci, ktorý potom zničili. Po nich sa vracalo druhé husitské vojsko, tzv. sirotkovia, ktoré už nemohlo prejsť cez zničený hlohovecký most a ďalšie mosty v okolí už neboli. Pomaly preto ustupovali s vozmí naplnenými korisťou po blatových cestách po ľavom brehu Váhu aj cez Banku. Prejsť cez Váh sa im podarilo až pri Ilave, pričom ich neustále prenasledovalo uhorské vojsko.

Hrad Bana v tom čase zanikol. Miesto nad Bankou s chotárnym názvom Strážne (nad lokalitou Horné farské role) však svedčí o tom, že tu niekde bolo v minulosti dôležité vojenské centrum, ktoré zabezpečovalo

ochranu tunajšieho územia a kontrolu ciest.

V portálnom súpise z roku 1452 sa spomína slaboobývaná **obec Banka (Bana)**, ktorá mala iba 6 poddanských obytných usadlostí. Porta bola sedliacky dvor s hlavnou bránou, za ktorou mohlo byť aj niekoľko obytných domov. Každá porta platila tzv. portálnu daň (v súpise nie sú uvedené usadlosti zemanov, pretože tí dane neplatili).

Ing. Alexander Murín

Futbal v rekonštrukcii

O b e c n á t e l o v ý c h o v n á j e d n o t a i n f o r m u j e v š e t k ý c h f a n ú š i k o v a p r i a z n i v c o v f u t b a l u o s v o j e j č i n n o s t i. Z a t i a ľ s m e o d o h r a l i 5 z á p a s o v, v k t o r ý c h s m e 3 x v y h r a l i a 2 x p r e h r a l i. T e r a z k i n e j t é m e. U r č i t e s i m n o h í z v á s v š i m l i, ž e F O O T J z a ú c a s t i O b e c n é h o ú r a d u z a č a l a p r e r á b a ť f t b a l o v é k a b í n y, k t o r é b o l i p o š k o d e n é p o n á r a z e a u t a. T i e t o o p r a v y b y s a n e u s k u t o č n i l i b e z i n i c i a t í v y s t a r o s t u o b c e, k t o r é m u t o u t o c e s t o u ď a k u j e m. V ď a k a s a m o z r e j m e p a t r í a j v š e t k ý m z ú c a s t n e n ý m b r i g á d n i k o m. P r á c e s a t ý k a l i n a j m ä b ú r a n i a s t r e c h y a m ú r u, b e t ó n o v a n i a n o v e j d e k y. T a k t i e ž b y s o m s a c h c e l p o ď a k o v a ť v š e t k ý m s p o n z o r o m, k t o r í n á m p o m o h l i p o f i n a n č n e j a l e b o m a t e r i á l n e j s t r á n k e. K o n k r é t n e i d e o p á n a S l á m u / d o s k y /, p á n a B e d n á r a / š t r k /, p á n a V l n k u / s a n a č n á o m i e t k a /, p á n o v K r a j č i l k a a Č u n č i l k a / z a p o ž i č a n i e m i e š a č i e k /, p á n a M o r a v č i l k a / z a p o ž i č a n i e p í l y /, p á n a V e t r i k a / d o p r a v a / a p á n a D r a h o v s k é h o / s t a v e b n ý d o z o r a s t a v e b n á d o k u m e n t á c i a /.

Záverom vyzývam aj ďalších občanov resp. sponzorov, ktorí by mohli akokoľvek prispieť na dokončenie opravy a skrášlenie poškodeného objektu.

Štefanka Š.

PREDSTAVUJEME SA! MOTOKLUB BANKA

V dňoch 22. a 23. augusta 2003 sa uskutočnila v areáli Motoklubu v Seništiach - bývalej bani - DISCO-CROSS tanečná zábava s ohňostrojom a vatrou, na ktorej vystúpila s programom dychovka Inovčanka a DJ Maťo. Poslaním akcie bolo oboznámiť

širokú verejnosť, najmä mládež, s obnovenou činnosťou. Súčasťou akcie bola v sobotu na večer ukážka motocrossu na novovybudovanej trati. Túto trať v y b u d o v a l i z a pomoci Urbárskeho spoločenstva a Obecného úradu na Banke. Činnosť Motoklubu Ahoj Banka, ktorý vznikol po odlúčení sa od Piešťan, riadi 8-členný výbor na čele s prezidentom Jozefom Moravčíkom a dvomi mladými viceprezidentami Jurajom Bielikom a Jozefom Moravčíkom ml. Akcia sa poriadala za účelom získania ďalších mladých adeptov tohto športu a vrátiť Motoklub na úroveň minulých úspešných rokov. A možno povedať, že sa akcia vydarila k plnej spokojnosti nielen organizátorov ale aj návštevníkov, ktorých bolo neúrekom.

-ds-